

39902

kat. komp.

Mag. St. Dr.

P

nr 39902 I

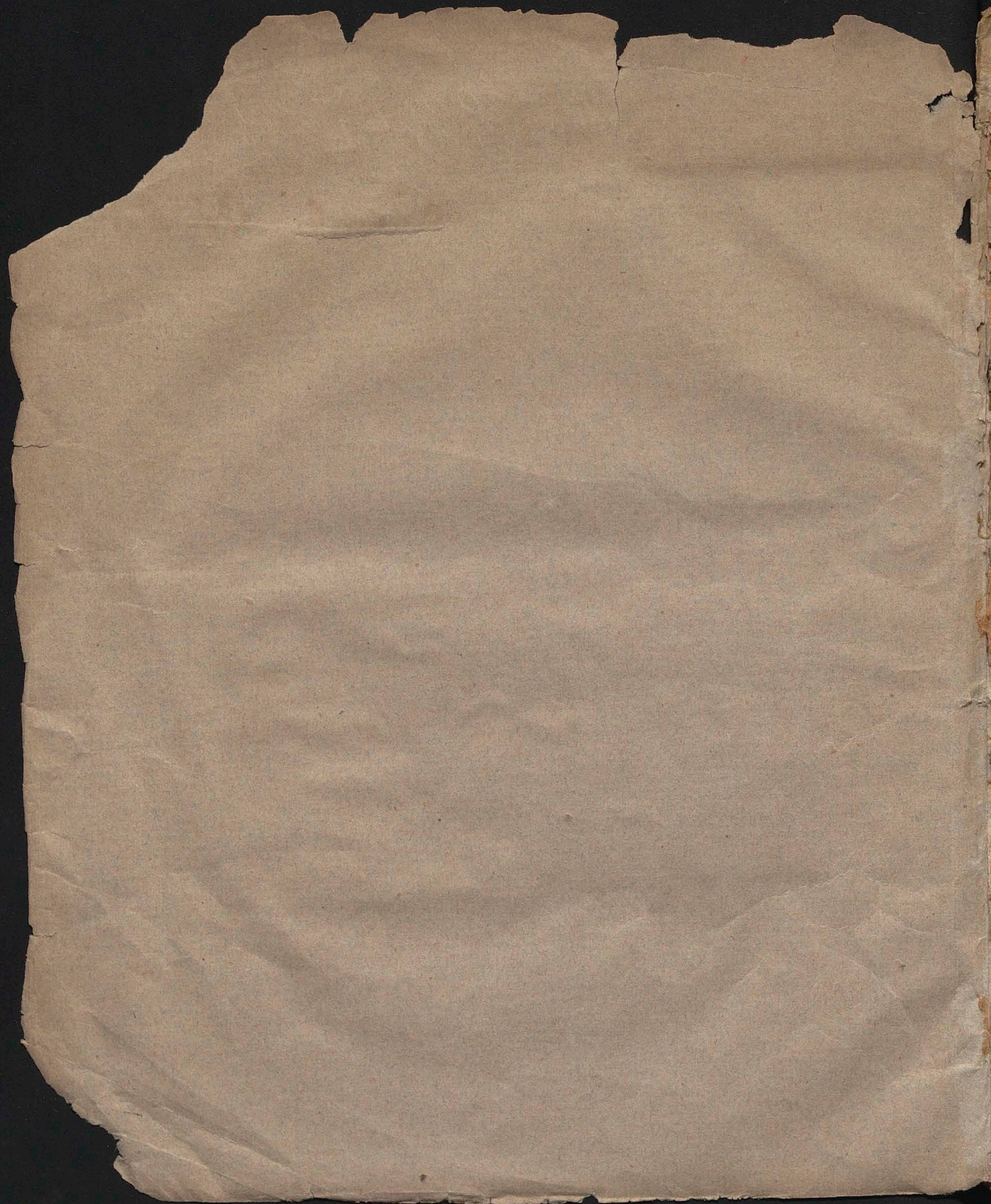
Teol. 3283

Kazanie o s. Antonim.

Art. Secid.
(Gaska G. G.) Lar

Ex orda iustis ^{negotia} L. Anton Paduan, presid.
trib. Radom. Stephano Rujnienski episc. Lu-
ceor. deputat. cupr. Jac. Rybiniski palat. Culm.
Concio cuiusd. presbyt. sacerdot secularis
1724. Varsav. S. P. 1725. 4° D. 4. Golszryana

LUX ORTA IUSTIS

NEGOTIA

Quæ perambulant in Tenebris,
INVESTIGANS,
Atquæ Sacro Tribunali Radomiensi,
STATUENS,

Div^o ANTONIUS Padvan^o

Injuriatorum Patronus.

In die Festivitatæ

Presidente Tribunali Radomiensi

ILLVSTRISSIMO & REVERENDISSIMO Domino,

D. STEPHANO

RUPNIEWSKI,

EPISCOPO LVCEORIENSI. &c. &c.

MARESCHALCO ILLVSTRISSIMO DOMINO

D. IACOBO

RYBINSKI.

PALATINO Culmensi.

Radomiæ publicâ Concione DECLARATUS.

Per quendam Presbyterum, Sacerdotum Secularium in Communi viventium

Anno Domini 1724.

VARSAVIÆ.

Typis S. R. M. Scholarum Piarum. Anno Dni 1725.

39902
I 6

ILLVSTRISSIMO

Ac

REVERENDISSIMO DOMINO

D. STEPHANO BOGUSLAO

à Rupniew In Ianussewicz

RUPNIEWSKI.

DEI, & Apostolicæ Sedis Gra-

tiâ Episcopo Luceoriensi, &

Brestensi, Domino, Benefa-

ctori Colendissimo.

*N*ter cineres fatali igne ab-
sumptæ Sponsæ Tuæ, ab
extincto carbone, qui so-
lum denigrare novit lumē
accendi quærit: ILLV-

STRISSIME, dum incultum, nec

A2

ullius

BIBLIOTE: UNIV:

PROFESSOR

ullius Oratoricæ elucidationis gnarum,
in lucem prodire iubes me durum sili-
cem, quem nisi percutias, nec scintil-
lam sparget, & quamvis millies per-
cussus, amplissimo lumini intellectûs Tui,
diffuso per Orbem Nominis splendori,
amplius addere non valebit, quàm
scintillam; Mandatis Tuis tamen ob-
temperans exiguus terræ vermiculus,
ad carbunculi nitorem, lignum putri-
dum, ad fulgorem, atomus ad solis
radium, vile fragileq; vitrum, gem-
mam simulans ad Stephani Coronam,
servus Tuus in conspectu Tuo ad Cathe-
dram pagina hæc non mihi vanam glo-
riam quæsitura, sed Sui Præfulis mā-
datis obsequens vadit ad Typum, præ-
lo,

lo premenda, in pœnam suorum erro-
rum, ut etiam has inter tenebras splē-
dori Nominis Tui illucescat, ex eo quod
clamare jubeas non prævistas Gemmas,
sed lapides de parietibus in morem Di-
vinissimi Tutelaris Tui: non margari-
as, sed torrentis lapides colligens ad
Coronam, simulq; doceas, quæri in
subjectis, non accidentia, sed substanti-
am, in arboribus fructum, non flores,
in fructu, non corticem, sed nucleum,
in Codice, non Compagem, sed scri-
pturam, in Scriptura, non apices lite-
rarum sed sensum, in pharmaco, non
saporem, sed virtutem, in escis, non
condimenta, sed cibum, in verbo DEI,
non subtilitatem sermonis, sed doctrinã,

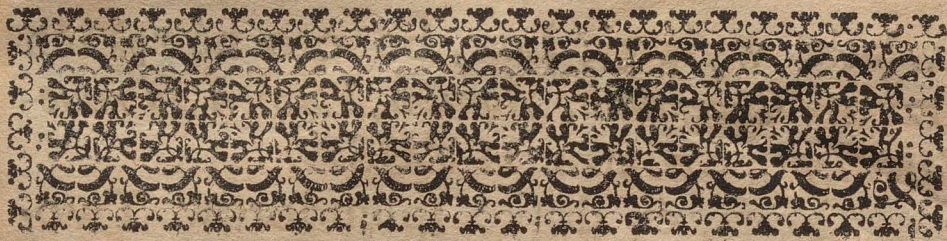

accipe igitur *ILLVSTRIS* *SIME*
PRÆSVL, quamvis à teterrimo foco
lucem ignis, à caliginosa ingenij mei
nocte Cœleste Sydus fures investigans,
quod simul & Nomini Tuo splendorem
& mihi (si forte pagina hæc aliquid ab
alieno codice abstulerit) ferat ignomiam;
accipe damnorum Restitutorem, ut cu-
jus cultum promotes, Eô Patrocinan-
te Vigilantissime Pastor, errantes à via
salutis oves, in nobis perditos mores, &
quidquid fors iniqua Ecclesiis Tuis Sa-
cilege abstulerit, tùm demum laborũ
Tuorum invenias præmia copiosa.

Jta vovet

Obsequentissim^o fer-
vus Tuus GGG.

Lux Matth: 5.
Swiatło Matth: 5.

Ad Swiatło Słońca iaśniey-
sza prawdá, że Święty AN-
TONI Swiatłem się ná-
zwać może. *Lux* Swiatło,
bo Iego ięzyk, y pośmier-
ci nieskázitelny, ciemności błędow o-
świecił. *Lingua ignis est. Lux*, Bo gdzież
się pewniey ogień przechowá iák w
popiele pod szarym habitem, S. FRAN-
ĆISZKA; *Lux*, Bo co złodziey przy cie-
mney nocy ukrádnie, to się przy tym
A₃ swie-

Jacob. 3.

świetle wyiawi; *Lux*, bo oto na rękách
trzymá *Lucernam*, *Agnum*, *Lumen ad reve-*
lationem, Swiátło IEZUSA.

Mász ci dosyc splendorow Two-
ich J. O. Trybunále, y w famych nawet
Tytułách Pryncypałow Twoich, *Luceo-*
riensis, *à lucis ortu*, *Culmensis à culmine*
godności: nie rozgniewász się iednák,
bo y Słońce zá to Filozofowi oczu nie-
wypaliło, że mu w Południe zápaloną
przydál pochodnią. Y sam Bog Wćie-
lony iest *Lumen de Lumine*, á przecię nie-
gniewa się, że mu świece zápalámy. Nie-
rozgniewász się, że od tego Swiátłá dži-
sícyszego, splendorom Twoim J. O. Try-
bunále przydám Illuminacyi. Niech to
przynáymnicy za náymnieyszy ogárek
ku chwále Bożey stánie, y mowiącego,
y słuchájących oświeć, Swiátło zachodu
nieznájące náyswiétszy Boże.

Lux. Niektorzy w Sądowych izbách
świátło

światło gąsić chcieli; Moyżesz y stary Rzymianie oczy zasłoniwszy, Arcopagitowie w nocy tylko dekretá fero-
wali; chcąc podobno wyrazić co jest
Levit. 19. *Non consideres personam pau-*
peris, nec vultum potentis. Na sądach nie-
patrz czy to ubogi? czy Pan? bo dla
tamtego uzalenia gorę weźmiesz, a dla-
tego rewerencyi dołem, y nietrafisz w
Cel Sprawiedliwości.

Levit. 19.

Chceszli cel obaczyć, iedno przymruż
oko, a gdy BOGA y sprawiedliwość Iego,
obádwa zamkni, *clausis oculis melius*
videtur.

Iosue 18. Zawała Woyско Izrael-
skie ná Hetmana swego: *Senuisti, divide*
nobis terram; Staryś, iuz niedowidzisz,
terázze czyn dyspartymment między ná-
mi; teraz naznaczay konsystencye, *se-*
nuisti, bliskiś śmierci, záczyńm tak zná-
mi postępuy, iák śmierc. ktorá oczu y

B

re-

respektu niema na Pana, y na ubogiego.

Gdzie STEFAN przyduie, tám náy-
sprawiedliwsze mają być Sądy, czemu?
bo o Stefanie *Actor. 7. Intuebantur vul-*
tum ejus tanquam Angeli; Twarz Iego
iák u Anioła. Anioł nie má Oyca, Má-
tki, Bráci, Kolligátow, y żadney po-
trzeby, toć się respektem nie uwiedzie.

Ioan: 8. Obwinioną przed sądem swo-
im Chrystus, náchyliwszy się ku ziemi
dekretuie, *inclinans se deorsum scribebat*
in terra, aby nie widział *partem* tak a-
ctoream, iáko y *citatum*.

Z Tąd nie ktorzy w sądowych izbách
Swiátło gáście chćieli, my ie dziś *è con-*
trario zapalámy; tizymáiąc się owego
pismá: *Iustus Dominus justitiam dilexit,*
æquitatem vidit vultus ejus. Kto Sprá-
wiedliwość kochá, potrzebá mu dobrze
w statut, w práwa, y w dokumenta obu-
dnu stron oczy wlepić. á unas czássem

Pan

Pan Sędziá, nie tylko prawných ártykułow, ále y *Regulas grammaticales* nie umie.

Æquitatem vidit; zle gdzie nie oczyma, ále rękámi mácáiąc iák po ciemney nocy dochodzą zá kim Dekret ferowác, *veni ut tangam te fili*.

Nie zawsze y uszom, to iest : *allegatis & probatis* dúfac; S. Páweł I. *ad Cor. II. audio inter vos scissuras*, slyszę między wámi rwetes, *& ex parte credo*, y po części wierzę, czemu *non ex toto*, nie wcale, bo połowę wiáry dáł uszom; *audio*, á drugą oczom zachowál *nisi videro*; *audio*, slyszę, ále y ucho często--kroć myli : *ubi nummus loquitur, etiam Tulliani eloquij tuba raucescit*, dźwięk srebrny, y krásomowcy náygłówniejszego mowę głuszzy.

Stoiácemu Zegárowi Symbolistá przy--dáł, *sine pondere mutum*, milczy bez

wągi, ukrzywdzoney Sieroty z Rege-
stru sprawa przypadać miała, na trze-
cia z Południá, kilka lát czeka, nie-
słychać tey godziny, bo nie przyło-
żyła do wági, *sine pondere mutum*: náy-
lepiey gdzie iest *Lux*, oko.

Dosyć dostátecznie przed Sędziá Bo-
giem przełożyli Patronowie exorbitā-
cye Sodomczykow, á dobry Sędzia
słuchem się niekontentuiąc, zabierá się
ná kondescensyá, *descendam & videbo
utrum &c.* Genes. 18.

Niech *in Fundo* więzienia owá cię-
mność będzie, o ktorey *Deut: 16. mu-
nera excæcant*, blásk złoty wzrok Sę-
dziow, y patronow psuie; Gruby bár-
baryzm, gdzie nápisano *crumenalis* miá-
sto *Criminalis*. Sędziá został Medykem,
po pulsach máca, á ieszcze niedosko-
náłym, Głowá przewrotná závrot cier-
pi, *inqvietum caput*, á workowi, szká-
tule

tule purgans dáią. nie ták bydz powin-
no; *Iustitia DEI Adamum perculit, &
vestivit, non spoliavit.* Uczony Oliwá:
Sprawiedliwość Boská skárała Adámá,
á nie zdarla z niego, y owfzem skára-
wfzy przyodziála, *fecit ipsi tunicas.* Cze-
mu? Bo przez to Swiátło gáśnie y
splendor wáfz P.P. Słońce z Ziemi wy-
ciągá humory, á z tąd mu chmury
twarz záśłaniáią, nie mász iak oczu po-
kázác, że się brało.

Nie dla tey przyczyny Já dziś J. O.
Trybunále Skárbowy, Swiátło ci stáno-
wię, poniewáz odprawuią się Sady przy
Rzece RUPNIEWSKICH SRZENIAWIE
gdzie *sitientes Iustitiam*, nie iak wino,
zá ktore drogo trzeba płácic, ále iak
liqvor z Rzeki, o ktorym: *& qui non
habetis aurum, bibite*, czerpác powinni
Sprawiedliwość Swiętą: ále że tu S:
ANTONI oraz y z wámi iest Pátro-
nem

nem krzywd cudzych, gdzie kto stracił, a tu w rękach ANTONIEGO y wászych szuka; stracił ná Podolu, ná Ukrainie, w Rádomiu zguby dochodzi. Stracił przy Niestrze, Dunáiu, Szuká przy SRZENIAWIE, Rzece, áby się obłowić.

Matth. 1.

Y CHRYSZTUS ná Zołnierzá musi podatek dáwac, mowi Piotrowi ułowisz Rybę & *invenies in ore ejus stateram dabis tributum pro me, & Te.* w Ustách ryby znáydziesz grosz ná podatek Zołnierzowi; w ktorey to rzece takie Rybki? Przy nászey SRZENIAWIE taká jest Rybá w ktorey ustách nieplátny Zołnierz *tributum* záplátę bierze, y znáyduie. Luc. 12. Biálogłowá straciłá grosz, udáie się do pochodni, szuka go: u nás przy strátach, nie do świece, ále do S. ANTONIEGO idziemy; toć jest ANTONI *Lux*, Swiátło, przy-

Rybiński
Maresch.

przytym światle, *mulier* Oyczyzná ná-
fzázá szuká groszázá dzisz swego, Milionow
na záplátę Woyfká, corocznie zložo-
nych, gdzie się podziały? Zołnierz
skwierczy, że nie dobrał, pospolstwá ię-
czą że przebráno; S: ANTONI obia-
wám, gdzie ginie ten nasz grosz pro-
siemy, á Święty nam nie pieniądze, ále
Lilią w ręce swoiey pokázuie.

Jákoby chcąc wyrázić, co się z tym
kwiátkiem dzieie, to z wászemi skárbá-
mi, im przez więcey rąk idą, tym bár-
dziey niszczeią. Náznaczyła Oyczy-
zná káždemu Zołnierzowi áż do ostá-
tniego, swoię porcyą, y całą bułkę chle-
bá, tylko że przez wielu głodnych rę-
ce idzie, á káždy iey ukroi, Woie-
wodztwá ukroią, y podadzą Kommi-
sarzom, Kommisarze ukroią, y podadzą
Sukkollektorom, ci ukroią y podadzą
Pułkownikom, álbo Deputátom, Puł-
ko-

kownicy ukroią, y podadzą Kwátermi-
strzom, cí ukroią, y podadzą Kápitanom,
y tám dáley, *à majori ad minus*; naosta-
tek, y umárli także ukroią, bo iuż dá-
wno nie żyią, á zęby im ná chleb nasz w
Regestrze komputowánym zostály, y
tak co miał wziąć ubogi Zołnierz cá-
łą bułkę, to wziął okráwek, ábo nie.
O tych to podobno kràiankách PA-
WEŁ S. *Audio inter vos scissuras*, w
nászym obozie, iuż teráz nie suchárow,
nie wędzonek, ále kràianek náywięcey,
bo iáki taki kráie.

Woyfko nasze chcemy widzę wysta-
wić iák Bábilońską Státuę: *Dan. 5.*
Miála caput aureum, pedes autem partim
ex ferro, partim ex luto, głowę złotą
á nogi gliniáne; podczas Bátalij po-
strzał głowę złotą minął, á w nogi
gliniáne uderzył; *Caput aureum*, Gło-
wá cała w złotym számerowánium, á pe-
des

des partim piechotą *partem* pokryła, *pedes* nogi, bo Szlachćie całym z sobą
pracuie, á tylko mu zá nogi płáca, bierze na iedno kopyto, na dwa ko-
pyta. *Pedes* pieszy, bo przez ustáwi-
czne ordynanse, á prywátne, po uslu-
gách Pana Pułkowniká, &c. odpádl
od koni. *Pedes*, bo dosyc málo bierze,
á ieszcze mu ták dáleko, na samych
Gránicách exekwowác náznaczono,
gdzie y báchmát lego nie doydzie *Pe-
des*. Młody Towárzysz y z podsiebie
szłápaká, y powodowego, y poczto-
wego przegrał, ále to w kostki, w
kárty, nie w Bátalij, idzie do Páni Ma-
tki piechotą. *Pedes*, Bo o mil sto iez-
dząc na kommissyá konie záiezdził, á
spráwy niedoszeł. *Pedes*, bo zęby ziad-
szy ná usłudze oyczyzny ná stárosć z-
kijem y torbą chodzić musí. *Pedes par-
tim*, bo przednieysi názbyt, á Ubozsi
ledwie

ledwie częśćkę odebrali. *Partim* partem, bo celniejszy na lepszych miejscach, repartyce wzięli, a niżsi odesłani na Ubogie Kościoły, Szpitale, gdzie im nie exekwować, ale z dziadami zebrać przychodzi. *Partim* partem, bo zasług dochodząc ostatecznie z grzbietu zbyć musieli. *Partim* partem, bo iak Dekret z Kommissyi wypadł na Towarzyszą, ledwo go z skóry nie odarto; a Żołnierz z Woiewodztwem y za Dekretami wskorąć nie może. Zkąd nie dziwować się że te *pedes* nogi muszą czasem w botách, to jest, w zdartej cudzej skorze chodzić.

Nie tak nam dzisieysze Swiatło ANTONI remonstruie, w iednakowey Głowę y nogi całości konferwować uczy; Zowie się *Lux mundi* Swiatło świata, ale oraz *Sal terræ*, solą, która pod nogami bywa. tak przyśluga, cudami służył

zył splendorom Pańskim, iako y po-
spolstwu. *Vos estis Lux mundi.* Macie
PP. być iak słońce ktore iednakowe
promienie do Pańskich Pałacow y ubo-
gich chátok, ná gory wyfokie, y pá-
gorki spuszcza. *Vos estis Lux:* Iak ogień
ktory tak grzeie Pana iako y ubogie-
go, á kiedy palić, pali zarowno, czy
złotogłowy, czy siermięgi, czy Pańskie
Pałace, czy Proste cháty, *Vos estis sal.*
Wy iesteście solą, á ten ieden kondy-
ment iest pospolity y Panom y ubo-
giem. Taká sprawiedliwość Świętá być
powinna. *Et erit iustitia cingulum re-*
num eius. Pan BOG Sprawiedliwość
swoię do pása przyrownál, áby srzo-
dek trzymála, iako pas, między wyż-
szym y niższym stanem, ále tu widzę
y pas na tę się stronę przechylá, przy
ktorey nieprozná káletá zawieszoná.

Dwie máchiny w Piśmie Świętym

od iednákowego postrzáfu poległy ,
Goliat , y Státuá , tamten w głowę , á
tá w nogi uderzoná ; Wielká to ruiná
gdy *prima Capita* w Oyczyźnie polegá-
iá , nie mnieyszá kiedy y nogi , pospol-
stwo szwánkuie , y owszem o tych má
bydź *prima cura*. Albowiem są *Basis &*
fundamenta ná ktorych stoiemy.

Exod. 3. Pokazała się chwála Páńská
we krzu pochylym , nie ná wyso-
kim Cedrze , bo kiersz po ziemi się
czołgá. *Toto Gloria Domini* Chwála
wászá PP. gdy pospolstwo ubogie , po
ziemi czołgáiące się má przystęp do wás,
doydzie Spráwiedliwości.

Ták o Świętym ANTONIM Gáli-
enus: *Qui verò accedere non poterat co-
ram omnibus, etiam in platea sanus egredi-
ebatur.* Ták w náyuboższym , w náypo-
kornieyszym Zákonie FRANCISZKA ná-
większy dziś Cud , y splendor swoy
zám.

zámknął BOG, *apparuit in Rubo.*

3. Reg. 8. *Venerunt duæ mulieres me-*
retrices ná sąd, dlá dwoch krupnych,
czy kárczemnych osob, á ieszcze zlá
onich opiniá: sam Krol zásiáda, az zaráz;
audivit omnis Isráél iudicium, ná celé
Krolestwo słáwá poszłá, Przybył tám
nieieden poszoftno, bogáto, uczefto-
wál, spráwę wygrál, nic tego nie uwá-
záiá, że ubogá przystęp miáłá, Sprá-
wiedliwości dostápiłá; *audivit omnis*
Isráél. Słáwa wszédzie slynie.

S. PIOTR wiele Cudow czynił,
z kádze ie zaczął? od nog, naypierwszy
Claudus ex utero Matris uleczoney. O S.
ANTONIM pergám; *in finitis clarus*
miraculis moritur. Niezliczone Cudá Ie-
go, z kádze ie zaczął? tákże od nog;
spowiedál się przed nim swy wolny młó-
kos, Oycá nogá uderzyłem; S. Spowie-
dnik rzekł, potrzebáby tę nogę uciáć:

Añor. 3.

penitęnt zálem zdięty, przyšzedſzy do
Domu ſam ſobie nogę ućiał, ták to
przedtym Penitęnci Spowiednikom po-
ſłuſzni byli. ANTONI S. widząc w pro-
ſtoćie Ięgo pokutę, nogę mu uleczył;
Czemu ci obádwá Cudotwórcy od nog
kurácyą záczynáli? AMBROZY S. *Ut
non trepidus, & imbecillis supra petram
poſſit ſtare ſanatus*, áby uleczoney ſtáł
ná opoće wiáry mocno. Y iá wnoſzę:
dobro-poſpolite, Oyczyzná, Religia,
Woyſko gruntownie ſtác będzie, kie-
dy kurácyą *remedia* od nog, poſpol-
ſtwá ubogiego záczniemy,

Lux Zowie ſię ANTONI S. Swiá-
tlem, y oráz Arką Teſtamentu. Win-
ſzuięc Zákonie S. FRANCISZKA,
że máſz ſkrzyńię nápakowáną *Arcam,
dives paupertas*, bo tá náybárdziey wſzyt-
kie Zákony ſuſtentuie, y my ſię z niey
żywiemy. A ſplendorom Twoim iá-
śnie

śnie Oświecony Trybunałe, co się z Tey
Arki dostanie, w Arce Pańskiej była
zámknioná manná, y Láská, támtá lá-
fkáwość, á ta surowość znacząca; Náy-
chwálebnieyszá, gdzie *Clementia* z ri-
gorem Sprawiedliwości złączoná, Tak
náywyższy Sędziá *Dulcis & Rectus Do-*
minus łáskawy, y sprawiedliwy. *Psal. 24.*

Lux. Swiátło ANTONI S. przy
ktorym się złoczyńcy ukryć niemogą;
gdziesz potrzebnieysze to Swiátło, iák
u nas gdzie iák przy ciemney nocy wszy-
tkie krádzieży, y krzywdy, Iedni cie-
niámi powážnych pretextow pokrywá-
iá, ná drugie iák przez spáry pátrze-
my, przez co žádne krzywdy, y wy-
stępkí swoiey káry niebiorá. Máxymi-
lian Cefarz trzy *spectacula* náybárdziej
rád widziáł; pełne Woyskiem polá,
pełny Chor Mnichow, y pełná szubie-
nicę Złodźciow; bo tak Oycyzna,
Reli-

Religiá, y Spráwiedliwość cała będzie.
U nas káci wymárli, szubienice pod-
cięte, ábo prózne, záfzwe, choć Zło-
dzieciow pełno, Dekretá łáskawe na nich
w Sądách; *nemine instigante absolvitur*
reus, Instygátorá niemasz, bo mu koszt
łozyc potrzebá, idźze wolno Złodzie-
ciu krásć więcey, áz znáydziesz Insty-
gátorá.

Náostátek ANTONI S. zowie się
Lux. y oráz *Malleus Hæreticorum*, Nio-
sę według dźisieyszey Ewángelij zápá-
loná Swieczę ná lichtárzu do stołu Try-
bunálskiego, á tu z pod ciemnych ką-
tow cmy, motyle, nocne spektrá bią
ná nie, chcąc iá przygásic, á ci są,
ktorzy nie przyimuią Swiátlá prawdy
Kościółá nášzego; Nie mogą pátrzyć
ná to, że my ták Świętych Boskich, ták
Świętego ANTONIEGO weneruiemy,
á iá przed niemi ták Swiátlá tego bro-
nie;

nię; Dwa stany, a oba lądaco náy-
bárdzicy S. ANTONIEGO nie lubią:
Szatani, bo ná nich iest młotem,
y Złodzieie, bo im krádziezy odbierá;
áwámze trzecim Pánowie Dyssydenći
náco się donich miészác, czy nie lepiey-
ze z Panem JEZUSEM trzymác, kto-
ry tak dżis Świętych prekonizuje? nie
z Szátánem, nie z Złodzieiem; Zbá-
wiciel Zákony swoie zowie *Lux* Swiá-
tłem, coż kiedy my ná ludzic zepfo-
wanych oczu tráfil, náybárdzicy ich
oczy bolá, patrząc ná splendory Ko-
ściołow Dobrá Duchowne, *magis dile-*
xerunt tenebras quàm Lucem. Jak wiele
po Seymách ákklámacyi przeciw Pof-
fessyom Duchownych, a wniesłisz-
ćiesz tam áby ráz Propozycya, áby Lu-
ter, Kálwin, Dżiedźictwem Dobr nie
nábywał, iáko oni wám w Anglii, ábo
tam, gdzie niedopuszczáią? Mowicie,

D

ále

ále bo są Bráćią Szláchta , więcze to
dlátęgo *hæreditatem* CHRYSZTUSOWI nie-
dopuszczáćie, że się w Miásteczku uro-
dził ?

Rzeczcie że tá spráwá tu *Forum*
nie má , bo tu sam *status militaris* má
mieysce , więc że iá z tá pochodnią
iáko niegdy Filozow w szrod Połu-
dnia idę do Obozu mowiac : *hominem*
quæro , Ludzi u nas niemá ; bo
przednieysze *Officia* w Reimentách po-
zábieráli Dyssydenći ; przychodzi ná
nás Profecyá CHRYSZTUSOWA: *Filij*
Lucis ejcientur Synowie Swiátłá tego ,
o którym dziś mieysca w Woysku nie-
má ; przyszli *ab Oriente, & Occidente,*
& recumbunt , Zádneý przyssugi Oy-
czyźnie nie uczynili , siedzą , leżą , ty-
siącami biorą &c. y ty Xięze w Záko-
nie chocés zádneý nigdy od nich iál-
mużny niewziął , płác im od głowy ,
pogłowne.

1. Reg. 15. Saul wybierając się na
Woynę *segregavit eos tanquam Agnos*, sa-
mych Báránkow swoiey owczárni Oboz
cały *ducenta millia* zebrął; á u nas *Agni*
tey owczárni siedźcie w Domách, sko-
rę z was drzec będą, á Kościół wász,
Winnicę uprawować będą, *Apri* Dži-
kowie, ktorzy goz Angliy, Holandyi,
Szweccyi wyryli: siedźcie *Agni* Bá-
ránkowie, będą grodzić Winnicę *vulpes*
owe liszki zdrádlive, ktore iey ugry-
zły część Śląska, Pomeránii, Pruss, In-
flánt, część Kurlandyi &c. *Agni* Báran-
kowie siedźcie, będą was pászć *lupi*,
wilcy drápieźni, ktorzy całą trzodę Chry-
stusową rádźiby razem wydušili, ży-
cie za nas kłászć będą, będzie to w ten
czas, gdy my zá Angielski Párlament,
y sekte Męczennikámi zostániemy. *Lux*
& *malleus*, Ták by wásze splendory,
Páńskie potencye na skruszenie Here-
Dz zyii

zyi Młotem bydź miáły, táki był *Lux*
y *malleus* ANTONI S. *Lux malleus*,
Riccardus Visigotorum, Edwardus An-
glo Saxonum, Ludwik Fráncuski, Krolo-
wie &c. &c. Ich Edykt: *Neminem in*
suo Exercitu militare, qui DEI, & Ec-
clesiæ per hæreticam prauitatem hostis exi-
steret. Ostatniá mnie, y innym Du-
chownym od tego Swiátlá Illuminácyá,
Lux, malleus, klep Káznodzeio, Teolo-
gu, zębami iák młotem, żelazo zimne
raczey się skruszy pod młotem, niż znie-
go co wyrobisz. Oprocz młotká; po-
trzeba tu *Lucem*, ogniá Ducha Náy-
świętzego, chceszli do Wiary, álbo do
pokuty zátwardziáłe Serce przeformo-
wác; Táki był, młot y swiátló AN-
TONI Swięty, ogniem miłóści BOGA
gorzáł, y innych Sercá zápáláł, do-
piero zębami po Ambonach, Konfessy-
onałách, Kátedrách iák młotem klepáł;
y prze-

y przeformował z Grzeszników poku-
tujących, z Pogan, z Heretyków, prá-
wowiec, z Opętanych, wolne; z
Chorych, zdrowe; pokurczone nogi,
ręce iak pod młotem w ogniu wypro-
stował, z umarłych, żywe; ze Lwow,
srogich Czelinow báránki, z Ossow ná-
wet Adorátorow Náyświętłzego SA-
KRAMENTU, Rybki w słuchacze sło-
wá Bożego przeformował, czemu? bo
był *Lux*. Oráz y *malleus*. Otoż mácie E-
wangelia dziśieyszá, kázala postáwić
światło na lichtárzu, á iám ią zaniósł ná
Stół J. O. Trybunału, y tak rozumiem,
ze tá pochodnia ANTONI Święty tak
miła, y przyiemna iest wszystkim iak
w dzień Słońce, w ciemności świecá,
w zimie ogień: iakoż tak iest, z rzádká
u nas gdzie Kościół, gdzieby Iego Oł-
tarzá niebyło, Osoby, któraby do nie-
go Nowenny nie odprawowála; chyba

nocna iaka mará, fowa, kret, złodziey,
Szatan, Heretyk, &c. złoczyńca bydz
muśi, kto tego Swiátła nie lubi, *Qui
male agit odit Lucem.*

Kończmyśz Hiftoryą z żywotá S. AN-
TONIEGO, pewnego Bogáčzá pogrzeb
spráwuią Solenny, kilká set świec *toti-
dem* lámp przy Kátafalku, iefzcze szkod-
dy nie widzą, áz tá pochodniá AN-
TONI S. ná swoim lichtarzu Ambonie
ftanełá, dopiero obáčzą strátę, ze serca
w niebofzczyku niemáśz ále w szkátule,
przy pieniądzach. Chrześciánśtwo, to
to szkoda, Swiátłá całego Skárbámi
nie nagrodzona, Serce do BOGA utrą-
ćić, *ubi cor ibi & Thesaurus.* Skarb szá-
cunku niemaiący, Serce pełne Bogiem;
ubi cor. Gdzieśz twoie Serce Chrześci-
ánkie? znaki z Bogiem złączonego Ser-
ca są; *fervor* w Boskich rzeczách, *devo-
tio* zywa wiárá, nabożne *suspiria*, tęskli-
wość.

wość ku niebu, nie ukontentowanie w
rzeczach doczesnych, żarliwość o ho-
nor Boski, radość z pomnożenia Chwa-
ły Boskiej, smutek z Obrázy Jego,
gorzkość w Sercu po grzechu, Serce
wierzące w BOGA; czy masz te znaki?
nie, toć u ciebie *cor vanum* Serce zgu-
bione. Tę szkodę gorliwemi opłakiwał
Izami Krol Dawid; *fuerunt mihi lachry-
mæ panes, dum dicitur mihi, ubi est DE-
US?* Tę szkodę ognisto płynącemi Izá-
mi na wieki opłakuią, zgubieni, nad
wszystkiemi tortury piekielne niezno-
śnieyszą, *pænam damni*; miałbyś się był
réczy odważyć fortunę, zdrowie,
życie utracić. Co nieczynili, nie ucier-
pieli SS. Męczennicy, áby w Sercu
BOGA utrzymali: gdybyś żywym
Chrześcíaninem był, we wszystkich szko-
dach cieszył byś się, z owym pobo-
żnym: *DEUM meum nemo potest tollere*
a me,

a me, niemalż szkody gdy BOG w Ser-
cu. Aty czy po Chrześciańsku to czynisz,
náymniefza cię szkoda rozkwili, stráci-
łeś szkápę &c. dałeś ná Mszą do S AN-
TONIEGO, Bogás utrácił, y Duszę
przez grzech, wiesz otym, ieśli masz
wiarę, nic cię to niezasmuciło, więc
ze náytańszy BOG u ciebie, coszćie to
winien? żeś Serce do niego utrácił; Iá-
koż mowisz *Oycze nasz* niemáiąc Serca
Synowskiego ku niemu; coześ to sobie
nieszczęśliwy, w tak kochaiącym cię
Bogu upátrzył, z kąd ta áwersya? czy
ze twarz pośiniała od policzkow, ze-
plwana Zbáwiciela mego? á nie dla cie-
bie zapamiętała Duszo; więc to ukrzy-
żowany Serce ci swoje otworzył, áty
Twoie przed nim zawarłeś; czym ze ie
ukontentujesz? Cosz ci przyszło z o-
wych światowych konsolacyi, w kto-
res był Serce wlepił, minęły ranę w
nim

nim zostawiwszy ; á dáymy to, że ie-
szcze nie minęły, czy ukontentujesz się
Lew trawą, woł mięsem, kánarek ścier-
wem, &c. nie, bo nie proporcya
naturze ich, tak duszy Twoicy pro-
porcyá, rzecz Duchowná BOG, á ty iá
ziemiá, metállem, ścierwem, ciałem
chcesz kontentowác ; ostatniá tey strá-
ty nędzá: *Qui non amat IESUM Chri-
stum Anathema sit.* Czy nie zawołašzże
tedy serdecznym zálem : nieszczęśliwy
Utrácyuszu.

Święty ANTONI szkodá mię po-
tkáła: *Oculus meus deprædatus est ani-
mam meam*, oko duszę zrábowało, Łotr,
Tá á ta osoba z Sercá BOGA wykrá-
dła, Patronie ukrzywdzonych, bądź
mi w tey szkodzie Patronem, szkody
cudze oddaiesz, y moiá zgubá w rękách
Twoich, Bogám przez grzech utrácił,
á widzę go u Ciebie na rękách, wo-
E łam

Łam do Ciebie z płacziwą Mągdalena,
da mihi, & ego eum tollam, złosz JE-
ZUSA w Sercu moim, abym go utrzy-
mał, aż do tąd, gdy *Lux* Światło swi-
tá tego gásnąć mi będzie, á Wie-
czność roziásnicie.

A
M E
N.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0023544

